

Annika Lillemets och Valter Mutt

Dra nytta av Trumps nedrustningsinitiativ

Dagens Nyheter - Publicerad DN.se 2025-02-25 16:07

USA:s president Donald Trump i Vita huset i måndags. Foto: Ludovic Marin/AFP

INSÄNDARE. I stället för att dras med i panikartad militär upprustning bör regeringen återuppta ett fredsarbete i Olof Palmes anda. Oavsett Donald Trumps motiv till förslaget om halverade försvarsbudgetar är detta något som fredsvänner över hela världen bör dra nytta av, skriver de tidigare MP-riksdagsledamöterna Annika Lillemets och Valter Mutt.

USA, Ryssland och Kina borde halvera sina försvarsbudgetar och använda pengarna till annat. Detta överraskande utspel gjorde Donald Trump i ett samtal med journalister i Vita huset den 13 februari.

Märkligt nog har det här sensationella förslaget inte uppmärksammats nämnvärt i svenska medier, inte ens i public service. Enligt bland andra [tidningen The Guardian](#) sade den amerikanske presidenten att han vill återstarta samtal om kärnvapenedrustning med Ryssland och Kina och att han hoppas att alla tre länderna ska komma överens om att halvera sina massiva försvarsbudgetar. Det finns ingen anledning att ta fram nya kärnvapen eftersom vi redan har så många att vi kan ödelägga världen 50 eller 100 gånger om, underströk Trump och framhöll att pengarna skulle kunna användas till annat.

Oavsett Trumps motiv är detta något som fredsvänner över hela världen borde dra nytta av, hur destruktivt den amerikanske presidenten än agerar på andra politikområden. Sverige och EU borde hjälpa till att sätta press på stormakterna.

Varje kärnvapen som skrotas eller inte produceras är en vinst för mänskligheten. Redan president Dwight Eisenhower påpekade 1953 att varje vapen som tillverkas, varje krigsfartyg som sjösätts, varje raket som avfyras till syvende och sist är en stöld från de som hungrar och inte får mat, de som fryser och saknar kläder. Han ställde kostnaderna för stridsflygplan, jagare och andra vapen mot nyttiga investeringar i exempelvis skolor och sjukhus.

Eisenhowers insiktsfulla ord gäller än i dag. Om den militära upprustningen innebär nedrustning av välfärden riskerar vi att människor förlorar tilltron till demokratin. I ett samhälle som inte längre kan garantera människors grundläggande trygghet minskar säkerheten för alla.

I stället för att dras med i panikartad militär upprustning borde den svenska regeringen och riksdagen ta detta unika tillfälle i akt. Trumps oväntade utspel inbjuder faktiskt till konkreta och konstruktiva initiativ för en långsiktigt hållbar fredsordning.

Sverige skulle kunna återuppta arbetet med att bygga gemensam säkerhet över konfliktlinjer. Under Olof Palmes ledning tog en internationell kommission med representanter för öst, väst och det globala syd fram ett förslag på en ny säkerhetsdoktrin. Kommissionen enades om att verklig säkerhet bara kan byggas gemensamt med potentiella motståndare då krig inte längre kan vinnas i kärnvapenåldern. Slutrapporten innehöll också konkreta förslag på åtgärder på kort och lång sikt, däribland allmän nedrustning.

De svenska riksdagspartierna får inte låta detta gyllene tillfälle gå förlorat. Den här gången bör Trump tas på orden.

Freden behöver nya verktyg. Vilket parti tar initiativ till en kommission för gemensam "Säkerhet 2.0", som tar sig an vår tids existentiella hot som kärnvapen, klimatkrisen och artdöden?

- **Annika Lillemets** och **Valter Mutts**, före detta riksdagsledamöter för Miljöpartiet

<https://www.theguardian.com/us-news/2025/feb/13/trump-nuclear-russia-china>